

fine
selection

#1 NEW YORK TIMES BESTSELLERSZERZŐ
LEIGH BARDUGO

#1 *NEW YORK TIMES* BESTSELLERSZERZŐ
LEIGH BARDUGO

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2022

Morgan Fabey-nek
– háborús időkben hadvezér,
békeidőben alvilági tanácsadó, legjobb barát
és (többnyire) jóindulatú királynő

GRISÁK

A Második Hadsereg katonái
Az Alaptudomány mesterei

KORPORÁLOK

(AZ ÉLET ÉS HALÁL REPIDJE)

Szívtörők

Gyógyítók

ÉTHERÁLOK

(AZ ÍDÉZŐK REPIDJE)

Szélhívók

Pokolhívók

Hullámhívók

MATYERJÁLOK

(A FABRIKÁTOROK REPIDJE)

Djuraszták

Alkimisták

FULDOKLÓ
EMBER

Dima előbb hallotta a fészerajtó becsapódását, mint bárki más. Bent a kis parasztházban a konyha úgy fortogott, mint egy fazék a tűzhe-lyen, az ablakok szorosan zárva a vihar ellen, a szoba levegője meleg és nedves. A falak remegtek a lármától, amit Dima testvérei csaptak, ahogy próbálták egymást túlharsogni, miközben az anyjuk dúdolt és a lábával egy olyan dal ritmusát dobolta, amit Dima nem ismert. Az asszony az apjuk egyik szakadt ingét tartotta az ölében feszesen, a tűje, akár egy mohó veréb, egyenetlen ritmusban csipkedte az anyagot, ujjai között a gyapjútífonál szála finom testű féregként csüngött.

Dima volt a legkisebb a hat fiú közül, a kisbaba, akit az anyja idősebb korában szült, jóval azután, hogy a falujukban nyaranta megforduló orvos azt mondta neki, nem lesz már több gyereke. *Váratlan áldás*, mondogatta örömmel a mama, aki szorosan magához ölelte Dimát, és csak vele foglalkozott, amikor a többiek a dolgukra mentek. *Egy nem kívánt száj, amit etetni kell*, gúnyolódott a kisfiúnál eggyel idősebb bátyja, Pjotr.

Mivel Dima olyan kicsi volt, gyakran kimaradt a bátyjai tréfáiból, megfeledkeztek róla a háztartás zajos vitáiban, így történhetett, hogy azon az őszi estén, amikor a kisfiú a mosdótál mellett állt, és az utolsó edényeket szap-panozta, amelyeket a bátyjai gondosan meghagytak neki, csak ő hallotta az istálló ajtajának átkozottul hangos dörrenését. Dima erősebben súrolt, eltökélte, hogy mielőbb befejezi a munkát, és lefekszik, még azelőtt, hogy bárkinek eszébe jutna kiküldeni őt a sötétbe. Hallotta, ahogy a kutyájuk,

Molnija nyüszít a konyhai verandán és pár falatért meg egy meleg alvóhelyért könyörög, miután a szél dühös vonyításba kezdett.

Ágak csapkodták az ablakokat. A mama felemelte a fejét, a szája körüli komor barázdák elmélyültek. Úgy ráncolta a homlokát, mint aki legszívesebben vacsora nélkül ágyba küldené a szelet.

– A tél korán jön és túl sokáig marad – szólalt meg.

– Hüüm – felelte papa –, pont, mint az anyád szokott. – Mama finoman belerúgott a csizmájával.

Aznap este egy kis pohár kvászt hagyott a kályha mögött, ajándékként a házi szellemeknek, akik a tanyára vigyáztak, és akik az öreg vaskályha mögött aludtak, hogy melegen tartsák magukat. Legalábbis a mama így mondta. A papa csak a szemét forgatta ilyenkor, és panaszkodott, hogy kár azért a jó kvászért.

Dima tudta, hogy miután mind lefeküdtek, Pjotr elszürcsöli majd az italt, és megeszi a mézes süteményt is, amit a mama hagyott ott egy rongyba csomagolva.

– Dédnagymama szelleme kísérteni fog – figyelmeztette olykor Dima. De Pjotr ilyenkor csak megtörölte az állát az ingujjába, és annyit felelt:

– Nem léteznek szellemek, te kis hülye! Baba Galinából a temetői férgek lakomája lett, és ugyanez a sors vár rád is, ha nem fogod be a szádat.

Pjotr most lehajolt, és erősen oldalba bökte az öccsét. Dima gyakran elgondolkodott azon, vajon Pjotr külön gyakorlatokat végez-e, hogy a könyöke hegyesebb legyen.

– Hallod ezt? – kérdezte a bátyja.

– Nincs mit hallani – mondta Dima, de a szíve közben összeszorult. A pajta ajtaja...

– Valami van odakint, és meglovagolta a vihart.

A bátyja tehát csak rá akart ijeszteni.

– Ne legyél hülye! – vágta rá Dima megkönnyebbülten.

– Hallgasd csak! – folytatta Pjotr, és miközben a szél a ház tetejét rázta, a tűz pedig a rostélyban pattogott, Dima úgy vélte, hogy a viharon kívül valami mást is hall: egy magas, távoli kiáltást, ami mintha egy éhes állat vagy egy gyerek jajveszékélése lett volna. – Amikor a szél átfúj a temetőn, felébreszti az összes csecsemő szellemét, aki azelőtt halt meg, hogy megkapta volna egy szent nevét. *Malenkij*. Lelkeket keresnek, hogy ellopják őket, és

aztán megalkusznak rájuk, hogy bejussanak a mennyországba. – Pjotr le-
hajolt, és ujjával Dima vállába bökött. – Mindig a legfiatalabbakat viszik.

Dima már nyolcéves volt, elég idős ahhoz, hogy meglegyen a magához
való esze, de a tekintete ennek ellenére a sötét ablakok felé tévedt, ki a hold-
fényes udvarra, ahol a fák hajladoztak és remegtek a szélben. Összerezzen.
Megesküdött volna – egy pillanatra tényleg megesküdött volna –, hogy
egy árnyékot lát az udvaron, valami madárnál sokkal nagyobb, sötét foltot.

Pjotr felnevetett, és lefröcskölte szappanos vízzel.

– Esküszöm, napról napra ostobább leszel. Ugyan kinek kellene a te kis
semmirekellő lelked?

*Pjotr csak azért olyan dühös, mert előtted ő volt a kisbaba, szokta mondani
mama Dimának. Próbálj meg kedvesnek lenni hozzá, még akkor is, ha bár idő-
sebb, nem bölcsebb.* Dima próbálta. Tényleg próbálta. De néha legszívese-
ben fenéken billentette volna Pjotr, hogy lássa, hogy esik neki, ha tényleg
kicsinek nézik.

A szél elállt, és a hirtelen támadt csendben nem lehetett tovább tagadni
az éles csattanást, ami az udvaron visszhangzott.

– Ki hagyta nyitva a pajta ajtaját? – kérdezte papa.

– Dima dolga volt ma este az istállókra vigyázni – vágta rá Pjotr erénye-
sen, mire a testvérei, akik az asztal körül gyülekeztek, hangos kotkodácsol-
ásba fogtak, akár a felbolydult tyúkok.

– Én bezártam – tiltakozott Dima. – Beraktam a reteszt a helyére!

Papa hátradőlt a székében.

– Akkor csak képzelem ezt a hangot?

– Biztos azt hiszi, hogy egy szellem tette – mondta Pjotr.

Mama felnézett a foltozásból.

– Dima, ki kell menned bezárni az ajtókat.

– Majd én – szólalt meg Pjotr lemondó sóhajjal. – Mindannyian tudjuk,
hogy Dima fél a sötétben.

De Dima érezte, hogy ez egy próba. A papa elvárja tőle, hogy vállalja a
felelősséget.

– Nem félek – mondta. – Persze hogy kimegyek és becsukom az ajtót.

Dima nem törődött Pjotr önelégült tekintetével; megörölte a kezét,
majd felvette a kabátját és a kalapját. Mama átnyújtott neki egy bádog-
lámpást.

– Menjél szépen – sürgette, és felhajtotta a gallérját, hogy melegen tartsa a kisfiú nyakát. – És siess vissza, majd betakargatlak, és mesélek valamit.

– Egy újat?

– Igen, és egy jót, az északi sellőkről.

– Lesz benne varázslat?

– Rengeteg. Na eredj!

Dima a falon lévő Szankt Féliksz-ikonra vetett egy pillantást.

A gyertya fénye megvilágította a szomorú arcot, a szent tekintete együttérzéssel telt meg, mintha tudná, milyen hideg van odakint. Félikszet egy almafaágakból készült nyársra húzták fel, és elevenen megsütötték, alig néhány órával azután, hogy elvégezte a gyümölcsöskerti csodát. Nem kiáltozott és egy könnycseppet sem ejtett, helyett azt javasolta a falubelieknek, hogy fordítsák meg, hogy a lángok a másik oldalát is ériék. Féliksz biztosan nem félt volna a vihartól.

Amint Dima kinyitotta a konyhaajtót, a szél megpróbálta kikapni a markából. Becsapta maga mögött, és hallotta, ahogy a másik oldalon elfordul a retez. Tudta, hogy ez csak átmeneti és hogy szükséges, ennek ellenére úgy érezte, mintha büntetést kapna. Visszanézett a sárgán fénylő ablakokra, aztán erőt vett magán és elindult lefelé az udvarra vezető lépcsőn. Az a szörnyű gondolat gyötörte, hogy amint elhagyta a konyha melegét, a családja elfelejti őt, hogy soha nem tér vissza, és senki sem fog kiabálni vagy riadót fűjni. A szél kitörli Dimát az emlékezetükből.

A hosszú, holdfénnel bevilágított útra nézett, ahol a tyúk- és a libaólak mellett kell majd elhaladnia az istállóig, ahol az öreg lovukat, Zseraszimot, meg a tehenüket, Matildot tartották.

– Acél fűrészpengékkel felszerelve – suttogetta, ahogy elhaladt az új eke mellett, és végigsimított rajta a tenyerével, mintha az egy szerencsét hozó talizmán lenne. Nem tudta, miért jobbak a pengék, de amikor az eke megérkezett, az apja ezeket a szavakat ismételte büszkén a szomszédjaik előtt, és Dima szerette e szavak erőteljes hangzását. Hosszas viták folytak a konyhaasztalnál az ekéről, akárcsak a cár összes mezőgazdasági reformjáról, meg arról, hogy azok milyen bajt vagy reményt hozhatnak.

– Úton vagyunk egy újabb polgárháború felé – morogta mama. – A cár túlságosan meggondolatlan.

De a papa elégedett volt.

– Miért aggódsz, amikor tele van a hasad, és a tetőt friss kátrány fedi? Ez volt az első év, amikor elég termést tudtunk betakarítani ahhoz, hogy eladjuk a piacon, ahelyett, hogy mind meg kellene tartanunk magunknak.

– Azért, mert a cár a Radimov hercegnek járó tizedet úgy lecsökkentette, hogy nem maradt belőle szinte semmi! – kiáltotta mama.

– És ezt sajnálnunk kéne?

– Majd fogjuk, ha a herceg és nemes barátai megölik a cárt az ágyában.

– Nyikolaj cár egy háborús hős! – felelte a papa, és a levegőben hadonászott a kezével, mintha a bajt el lehetne űzni úgy, mint a pipafüstöt. – Nem lesz itt puccs, ha nincs mögötte hadsereg.

És így vitáztak folyton, estéről estére ugyanazokról a dolgokról. Dima nem sokat értett belőle, csak annyit, hogy az ifjú cár nevét imáiba kell foglalnia.

A libák hangosan neszeztek, gágogtak az óljukban, felzaklatta őket az időjárás vagy Dima ideges lépte, ahogy elhaladt mellettük. Már látta a pajta két nagy faajtáját, amik úgy lengedeztek, mintha sóhajtana az épület, mintha az ajtónyílás egy száj lenne, ami egyetlen lélegzetvétellel beszippant-hatná őt. Nappal szerette az istállót, amikor a napfény beszűrődött a tető lécein keresztül, és minden a széna illatát árasztotta, Zseraszim horkantott, Matild pedig rosszallóan múzott. Éjszakára azonban az istálló egy üres burokká vált, és arra várt, hogy valami szörnyű teremtmény töltse meg – valami ravasz lény, ami, mondjuk, kinyitja az ajtót, hogy ezzel kicsalogasson egy bolond fiút. Mert Dima tudta jól, hogy bezárta azt az ajtót. Biztos volt ebben, és nem tudott másra gondolni, csak Pjotr *malenkijeire*, a kis szellemekre, akik lelkekre vadásznak.

Hagyd már abba, korholta magát Dima. *Pjotr maga nyitotta ki az ajtókat, csak hogy neked kelljen kimenned a hidegbe, vagy hogy szégyent hozz magadra azzal, hogy visszautasítod.* De Dima megmutatta a testvéreinek meg az apjának, hogy tud bátor lenni, és ez a gondolat még akkor is felmelegítette, ha éppenséggel feljebb kellett húznia a gallérját a füle körül, mert beleborzongott a szél harapásába. Csak ekkor tűnt fel neki, hogy már nem hallja Molnija ugatását. Amikor Dima kimerészkedett a szabadba, a kutya már nem állt ott az ajtó mellett, és nem próbált beosonni a konyhába.

– Molnija? – szólalt meg, a szél azonban felkapta és magával sodorta a hangját. – Molnija! – kiáltotta, de csak egy kicsit hangosabban. Arra az esetre, ha a kutyáján kívül más is hallgatózna odakint.

Lépésről lépésre haladt az udvaron keresztül, a fák árnyékai rángatóztak és remegtek a földön. Az erdőn túl már látta az út széles szalagját. Tudta, hogy egészen a városig vezetett, fel a templomkertig, de Dima nem követte a tekintetével. Túl könnyű volt elképzelni, hogy valami rongyos ruhába öltözött, csoszogó test halad azon az úton, temetőből származó földgöngyöket vonszolva maga után.

Halk nyüsztést hallott valahonnan a fák közül. Dima felsikoltott. Sárga szemek meredtek vissza rá a sötétből. A lámpása fénye fekete mancsokra, felborzolt szőrré, kivert fogakra esett.

– Molnija! – nyögte megkönnyebbült sóhajjal. Hálás volt a vihar hangos zúgásáért. A lehetőség, hogy a testvérei meghallják a magas, szégyenteljes sikoltását, és kiszaladnak, majd azt látják, hogy csak a szegény kutyájuk kuporog ott a bozótban, túl szörnyű volt ahhoz, hogy belegondoljon. – Gyere ide, kislány! – hízelgett neki. Molnija a földhöz szorította a hasát, fülei a fejéhez lapultak. Nem mozdult.

Dima visszazézett az istállóra. A deszka, aminek az ajtókon kellett volna feküdnie keresztben, hogy a helyén tartsa azokat, darabokra törve hevert a bozótban. Valahonnan bentől halk, nedves szuszogás hallatszott. Talán egy sebesült foglalta el az istállót? Vagy egy farkas?

A ház ablakainak aranyló fénye lehetetlenül távolinak tűnt. Talán vissza kellene mennie segítségért. Biztosan nem várják el tőle, hogy egyedül szálljon szembe egy farkassal. De mi van, ha nincs bent semmi? Vagy csak egy ártalmatlan macska, ami rátámadt Molnijára? Akkor az összes testvére ki-nevetné, nem csak Pjotr.

Dima előrébb csoszogott, messze maga elé tartva a lámpást. Megvárta, amíg a vihar elcsendesedik, majd a szélénél fogva megragadta a nehéz ajtót, hogy az ne csapódjon neki, amikor belép.

A pajtában sötét volt, alig világított be a hold a lécek között. Dima egy kicsit beljebb merészkedett a sötétbe. Szankt Féliksz szelíd tekintetére gondolt, a szívébe szúrt tüskés almaágra. Aztán, mintha a vihar csak megpihent volna, a szél feléledt. Dima mögött becsapódtak az ajtók, és lámpásának gyenge fénye kialudt.

Odakintről hallotta a vihar tombolását, de a pajtában csend volt. Az állatok elhallgattak, mintha várakoznának, és a széna édességén túl Dima savanyú félelem szagát érezte – meg valami mást is. Ismerte ezt a szagot,

mégpedig onnan, amikor az ünnepi lakomához levágták a libákat: a vér forró, rezes bűze volt.

Menj vissza, mondta magának.

A sötétben valami megmozdult. Dima megpillantotta a hold fényének tükröződését, ami úgy villant fel, mint egy szem. Aztán mintha az árnyék egy darabkája leszakadt volna, és átsiklott a pajtán.

Dima hátrált egy lépést, mellkasához szorítva a haszontalan lámpást. Az árnyék egy valaha talán előkelő öltözék foszlott maradványait viselte, és egy rövid, reményteljes pillanatra Dima azt hitte, hogy egy vándor botorkált be a pajtába, hogy elkerülje a vihart. De nem úgy mozgott, mint egy ember. Túl kecses volt, túl csendes, alacsonyan guggoló alakja lassan kibontakozott. Dima nyöszörgött, ahogy az árnyék közelebb lopakodott. Szeme tükörfekete volt, és karmos ujjbegyein sötét erek terültek szét, mintha tintába mártotta volna a kezét. A bőréen végigvonuló árnyékcsíkok ránézésre lüktettek.

Fuss, mondta magának Dima. *Ordíts!* Arra gondolt, hogy a libák milyen bizalommal közeledtek Pjotrhoz, és hogy egy másodpercre sem tiltakoztak abban a néhány rövid másodpercben, mielőtt a bátyja kitörte a nyakukat. *Milyen ostobák*, gondolta akkor Dima, de most már értette őket.

A lény felemelkedett a guggoló helyzetéből. Egy fekete sziluett látszott belőle, aminek két hatalmas szárny bontakozott ki a hátából, a szélük füstként göndörödött.

– Papa! – Dima megpróbált felkiáltani, de a hangja alig volt több fújtatásnál.

A lény megállt, mintha a szó valahogy ismerős lenne számára. Oldalra hajtott fejjel figyelt, mire Dima tett még egy lépést hátrafelé, aztán még egyet.

A szörny Dima felé kapta a tekintetét, és a lény hirtelen már csak centiméterekre volt tőle, följe magasodott. A sápadt holdfényben, ami a testére esett, Dima láthatta, hogy a szája körül és a mellkasán lévő megannyi sötét folt vér.

A lény előrehajolt, és mélyen beszívta a levegőt. Közelről látszott, hogy egy fiatal férfi vonásait viselte – egészen addig, amíg az ajkai szét nem nyíltak, mert a szája sarkai akkor hátrahúzódtak, és hosszú fekete agyarak bukkantak elő belőle.

Mosolygott.

A szörny mosolygott – mert tudta, hogy hamarosan jóllakik. Dima érezte, hogy valami meleg kúszik lefelé a lábán, és rájött, hogy bepisilt.

A szörnyeteg rárontott.

Dima mögött kitérült az ajtó, a vihar bebocsátást követelt. Hangos recsenés hallatszott, ahogy a széllelés ledöntötte a lényt a karmos lábáról, és szárnyas testét a túlsó falhoz vágta. A fagerendák szilánkokra törtek az erő-
től, és a lény egy kupacban a padlóra zuhant.

Egy alak lépett be az istállóba sűrű kabátban, hosszú fekete haját tépte a különös szél. A hold fénye felfedte a vonásait, mire Dima még jobban sírt, mert a nő túl szép volt ahhoz, hogy közönséges ember legyen, és ez bizonyára azt jelentette, hogy szent. Meghalhatott, és a szent azért jött, hogy elkísérje a fényes vidékre.

De a szent nem hajolt le, hogy a karjába vegye Dimát, hogy gyengéd imákat vagy vigasztaló szavakat mormoljon. Ehelyett a szörnyeteghez lépett, maga elé tartva a kezét. Ő is harcos szent volt, mint Szankt Jurisz, mint a Zóna Szankta Alinája.

– Legyen óvatos! – szólalt meg suttogva Dima, attól félve, hogy baja esik.
– Olyan... furcsa fogai vannak.

De Dima szentje nem félt. A csizmája lábujjával megbökte a szörnyeteket, és az oldalára fordította. A lény vicsorgott, ahogy magához tért, Dima pedig még erősebben szorította magához a lámpást, mintha az pajzsává válhatna.

Néhány gyors mozdulattal a szent nehéz bilincsekbe zárta a lény karmos kezeit. Erősen megrántotta a láncot, talpra kényszerítve a szörnyeteket, ami felé kapott a fogaival, de a nő nem sikoltott, még csak meg sem rezzen. Ehelyett rácsapott az orrára, mintha az csak egy rosszul viselkedő háziállat lenne.

A lény sziszegett, és hiábavalón rángatta a bilincseit. Suhintott a szárnyaival egyszer, majd még egyszer, megpróbálta ledönteni a nőt a lábáról, de az megszorította a láncot, és előretartotta a másik kezét. Egy újabb széllelés csapott le a szörnyetegre, újra nekivágva az istálló falának. A földre esett, térdre rogyott, majd felkecmergett, de olyan imbolygó, bizonytalan mozgással, hogy furcsa módon emberinek tűnt, mint a papa, amikor késő este jön haza a kocsmából. A szent megrántotta a láncot. Motyogott valamit, mire a lény ismét sziszegett, és a szél örvényleni kezdett körülöttük.

Nem szent, döbrent rá Dima. *Grisa*. A Második Hadsereg katonája. Egy szélhívó, aki képes irányítani a fürgeteget.

A nő levette a válláról a kendőt, majd a lény fejére és vállára dobta, aztán elvezette zsákmányát Dima mellett, miközben a szörny továbbra is ellenkezett és a fogait csattogtatta.

Odadobott Dimának egy ezüstpénzt.

– A kárért – mondta. A szeme úgy csillogott a holdfényben, akár az ékszer. – Ma este nem láttál semmit, megértetted? Tartsd a szád, különben legközelebb nem tartom pórázon!

Dima bólintott, és érezte, hogy friss könnyek csorognak végig az arcán. A grisa felvonta a szemöldökét. Soha nem látott még olyan arcot, mint az övé, szebb volt, mint bármelyik festett ikoné, kék szeme mint a folyó legmélyebb vize. A nő egy újabb érmét dobott oda neki, a fiú pedig épphogy el tudta kapni.

– Ez meg a tiéd. Ne oszd meg a testvéreiddel!

Dima figyelte, ahogy a nő kivonul a pajta ajtaján. Kényszerítette a lábát, hogy mozduljon meg. Vissza akart térni a házba, megkeresni az anyját, és a szoknyájába temetkezni, de kétségbeesetten vágott egy utolsó pillantásra a grisára meg a szörnyetegére. Olyan némán követte őket, ahogy csak tudta. A holdfényes út árnyékában egy nagy hintó várakozott, hajtója feketébe burkolózott. Egy kocsis leugrott, megragadta a láncot, és segített berángatni a lényt.

Dima azt gondolta, hogy álmodik, annak ellenére, hogy a tenyerében érezte a hűvös ezüst súlyát, mert a kocsis rá sem nézett a rémre, és nem mondta, hogy „kotródj, te szörnyeteg” vagy „meg ne tudjam, hogy még egyszer bántani merészeled ezeket az embereket”, ahogy azt egy hős tenné egy mesében.

Ehelyett a lengő fenyők sötét árnyékában Dima azt vélte hallani, hogy a kocsis azt mondja:

– Vigyázzon a fejére, felség!

A vér nehéz bűze lengte be a kocsit. Zója az orrához szorította az ingujját, hogy ne érezze, de a piszkos gyapjú dohos szaga nem sokat javított a helyzeten.

Undorító. Nem elég, hogy az éjszaka kellős közepén egy kölcsönkapott, rosszul rugózó hintón kellett átszáguldania a ravkai vidéken, de hogy mindezt egy ilyen ruhában? Elfogadhatatlan. Levette magáról a kabátot. A bűzt így is beitta az alatta viselt, hímzett kék *kefta* selyme, de most már egy kicsit jobban érezte magát.

Tíz mérföldre voltak Ivectől és közel száz mérföldre a főváros biztonságától. A keskeny utak visszavezették őket a kereskedelmi csúcstalálkozó házigazdájának, Radimov hercegnek a birtokára. Zója nem volt híve az imádkozásnak, így csak remélni tudta, hogy senki sem látta, amint Nyikolaj megszökött a szobájából, és az égbe emelkedett. Ha otthon, Os Altában lettek volna, ez soha nem történt volna meg. Zója azt hitte, elég óvintézkedést tettek. Ennél nagyobbbat nem is tévedhetett volna.

A ló patái dübörögtek, a hintó kerekei csattogtak, pattogtak, miközben mellette Ravka cárja tűhegyes fogait csikorgatva rángatta a láncait.

Zója távol tartotta magát tőle. Látta már, mire képes Nyikolaj harapása, amikor ilyen állapotban van, és nem vonzotta a lehetőség, hogy elveszítse egy végtagját, vagy hogy valami még rosszabb történjen. Megfordult a fejében, hogy megkéri Tolját vagy Tamart, a testvérpárt, akik a cár személyes testőrségét képezték, hogy üljenek be vele a hintóba, amíg Nyikolaj vissza

nem veszi emberi alakját. Az apjuk egy shu zsoldos volt, aki harcra képezte ki őket, az anyjuk pedig egy grisa, akitől mindketten szívtörő adottságot örököltek. Bármelyik ikertestvért szívesen látta volna. De a büszkesége megakadályozta, és azt is tudta, mibe kerülne ez a cárnak. Elég volt neki, hogy egyvalaki tanúja volt a nyomorúságának.

Odakint süvített a szél. Nem is annyira egy vadállat üvöltése volt, mint inkább egy régi barát magas, vad nevetése, ami tovább hajtotta őket. A szél azt tette, amit Zója akart, gyermekkor óta. Mégis, az ehhez hasonló éjszakákon úgy érezte, hogy a szél nem a szolgálja, hanem a szövetségese: a vihar, ami azért támadt, hogy elfedje egy lény vicsorgását, hogy elrejtse egy harc hangját egy rozoga pajtában, hogy felkorbácsolja a bajt az utcákon és a falusi kocsmákban. Ez volt a nyugati szél, Adezku, a bajkeverő, Zója méltó társa. Még ha az a parasztfiú el is mondja majd mindenkinek Ivecben, amit látott, a városlakók Adezku számlájára írnák, a gazember szélre, aki a szomszéd ágyába szokta kergetni a nőket, és mintha az avart kavarná fel, örült gondolatokat támaszt a férfiak fejében.

Egy mérfölddel később a kocsi padlójáról, a vicsorgás. A láncok csatogása elhalkult, ahogy a lény egyre mélyebbre és mélyebbre süppedt az ülés árnyékában. Végül rekedt, lemondó hangon így szólt:

– Gondolom, nem hoztál nekem tiszta ruhát.

Zója felvette a csomagot a kocsi padlójáról, és kihalászott belőle egy tiszta fehér inget meg egy szőrmével bélelt kabátot. Mindkettő finom kidolgozású, de meglehetősen gyűrött volt – épp megfelelő öltözék egy olyan cári személy számára, aki az éjszakát mulatozással töltötte.

Nyikolaj szó nélkül felemelte megbilincselts csuklóit. A karmok visszahúzódtak, de a kezén még mindig ott voltak azok a halvány fekete csíkok, amelyeket a polgárháború három évvel ezelőtti befejezése óta viselt. A cár gyakran húzott kesztyűt, hogy elrejtse őket, és Zója úgy gondolta, ez hiba. A hegek arra emlékeztették, milyen kínzásokon ment keresztül az Éjjúr kezei között – és hogy milyen árat fizetett a hazájáért. Persze ez csak egy része volt a történetnek, de ez volt az a rész, amelyet a ravkaiak a legjobban tudtak kezelni.

Zója a nyakában hordott nehéz kulccsal kinyitotta a láncokat. Remélte, hogy csak képzelődik, de a Nyikolaj kezét borító hegek újabban sötétebbnek tűntek, mintha soha nem akarnának elhalványulni.

Miután a keze szabaddá vált, a cár lehámozta magáról a mocskos inget. Locsolt magára egy kicsit a lánytól kapott flaskából, és a vízzel meg egy darab ronggyal lemosta a vért a mellkasáról és a szájáról, majd még többet spriccelt a kezére, és rákente a hajára. A víz lecsorgott a nyakán és a vállán. Erősen reszketett, de újra úgy nézett ki, mint Nyikolaj – mogyoróbarna szeme tisztán fénylett, a nedves arany haját hátrasimította a homlokából.

– Ezúttal hol találtál rám? – kérdezte, próbálva kiszűrni hangjából a remegést.

Zója az orrát ráncolta, felidézve az emléket.

– Egy libafarmon.

– Remélem, az egyik divatosabb libafarm volt. – A cár tiszta inge gombjait tapogatta, ujjai továbbra is remegtek. – Tudjuk, mit öltem meg?

Vagy kit? A kérdés kimondatlanul lógott a levegőben.

Zója eltolta Nyikolaj remegő kezét a gombjaitól, és maga kezdett neki a feladatnak. A vékony pamutszöveten keresztül érezte a hideget, amit az éjszaka hagyott a férfi bőrén.

– Milyen kitűnő inas vagy – mormolta Nyikolaj. Zója tudta jól, a férfi mennyire gyűlöli, hogy rászorul az ilyen apró segítségekre, és gyűlölte, hogy túl gyenge ahhoz is, hogy kérje őket.

Az együttérzés csak rontana a helyzeten, ezért Zója hangja nyers maradt.

– Feltételezem, sok libát megöltél. Esetleg egy kócos pónit is. – De vajon csak ennyi? Zója nem tudhatta, mibe keveredhetett a szörnyeteg, mielőtt rátaláltak. – Nem emlékszel semmire?

– Csak villanásokra.

Kénytelenek voltak megvárni, érkeznek-e jelentések halálesetekről vagy csonkításokról.

A bajok hat hónappal korábban kezdődtek, amikor Nyikolaj egy mezőn ébredt fel Os Altától közel harminc mérföldre, véresen és zúzódásokkal borítva. Nem emlékezett rá, hogyan jutott ki a palotából, vagy mit csinált az éjszaka. *Úgy tűnik, elkezdtem alvajárni*, magyarázta Zójának és a grisatriumvirátus többi tagjának, amikor késve jelent meg a reggeli megbeszélésükön, egy hosszú karcolással az arcán.

Aggódtak, de zavarba is jöttek. Tolja és Tamar aligha volt az a típus, aki csak úgy hagyta volna, hogy Nyikolaj megússza ennyi magyarázattal. *Hogy jutott át rajtuk?*, kérdezte Zója, miközben Zsenya a karcolást tüntette el,

David pedig az alvajárásról beszélt. De ha Nyikolaj gondterhelt is volt, nem mutatta ki. *A legtöbb dologban jeleskedem*, mondta. *Miért ne jeleskednék a szökésben is?* Új zárat szereltetett a hálósobája ajtajára, és ragaszkodott hozzá, hogy térjenek át a napi ügyekre, meg arra a furcsa jelentésre, miszerint Rjevosztban földrengés volt, ami több ezer ezüstkolibrit űzött ki a föld repedéséből.

Kicsivel több mint egy hónappal később Tolja a cár hálósobája előtt egy széken olvasott, amikor váratlanul üvegcsörömpölést hallott. Berontott az ajtón, és azt látta, hogy Nyikolaj leugrik a párkányról, hátából pedig görbe árnyékszárnyak merednek elő. Tolja felébresztette Zóját, a cár nyomába eredtek, és meg is találták, egy tizenöt mérföldre lévő magtár tetején.

Ezután szoktak rá arra, hogy a cárt az ágyához láncolják – hatékony megoldás volt, ami csak azért működött, mert Nyikolaj szolgálai nem léphettek be a palota hálósobájába. A cár ugyanis háborús hős volt, és köztudottan rémálmodtól szenvedett. Zója azóta minden éjjel bezárta, és minden reggel kiengedte, Nyikolaj titkát pedig biztonságban tartották. Csak Tolja, Tamar és a Triumvirátus tudta az igazságot. Ha bárki rájönne, hogy Ravka cárnő láncre verve tölti az éjszakáit, tökéletes célpontja lenne egy merényletnek vagy puccsnak, arról nem is beszélve, hogy nevetség tárgyává válna.

Ez tette az utazást olyan veszélyessé. De Nyikolaj nem maradhatott örökké Os Alta falai mögé rejtve.

– Egy cár nem maradhat bezárva a saját kastélyába – jelentette ki, amikor úgy döntött, hogy újra útnak indul a palotából. – Inkább tűnjek kevésbé cárnak, mint egy túsznak.

– Vannak küldötteid, akik ezeket az államügyeket intézik – érvelt Zója.
– Követek, alárendeltek.

– A nép még elfelejti a végén, milyen jóképű vagyok.

– Azt kétkem. Az arcod rá van vésve a pénzre.

Nyikolaj nem volt hajlandó engedni, és Zójának el kellett ismernie, hogy valóban van némi igaza. A cár apja elkövette azt a hibát, hogy másokra bízta az uralkodással kapcsolatos ügyeket, és ez sokba került neki. Bizonyára meg kell találni az egyensúlyt az óvatosság és a merészség között, vélte Zója, de ez fáradtsággal jár, ahogy a kompromisszumok általában. Az élet akkor ment a legsimábban, ha az ő akarata érvényesült.

Mivel Nyikolaj és Zója nem igazán utazhatott együtt egy láncsal teli ládával anélkül, hogy a kíváncsi szolgák fel ne fedezzék, amikor távol kerülnek a palota biztonságától, egy jó erős nyugtatóra támaszkodtak, hogy Nyikolajt ágyban tartsák, a szörnyeteget pedig távol.

– Zsenyának erősebb gyógyított kell majd kevernie – jegyezte meg most Nyikolaj, ahogy magára igazgatta a kabátját.

– Vagy maradhatnál a fővárosban, és felhagyhatnál az ostoba kockázatok keresésével.

Eddig a szörny megelégedett a jószágok elleni támadásokkal, az áldozatai kibelezett birkákra és kivéreztetett marhákra korlátozódtak. De mindketten tudták, hogy csak idő kérdése, hogy ez megváltozzon. Bármi is forrt Nyikolajban az Éjúr erejének következtében, az állati húsnál többre éhezett.

– A legutóbbi incidens alig egy hete történt. – Nyikolaj végighúzta a kezét az arcán. – Azt hittem, több időm van.

– Egyre rosszabb a helyzet.

– Szeretem, hogy folyton körülöttem sürgölődsz, Nazjalenszkaja. Az állandó aggodalom csodát tesz az arcbőrrel.

– Majd küldök egy köszönőkértét.

– Úgy legyen. Te egyenesen ragyogsz!

Roszsabbul van, mint amennyire mutatja, gondolta Zója. Nyikolaj mindig bőkezűbben bókolt, ha fáradt volt. Az igaz, hogy remekül nézett ki, még egy megrázó éjszaka után is, de Zója tudta, hogy a cárt a legkevésbé sem érdekli a külseje.

Éles füttyöt hallottak odakintről, amikor a hintó lelassult.

– Közeledünk a hídhöz – közölte Zója.

Az iveri kereskedelmi csúcstalálkozó alapvető fontosságú volt a tárgyalásokhoz, amelyeket Kerch és Novji Zem nemzeteivel folytattak, de a vámok és adók ügye egyben leplezte is a valódi küldetésüket: azt, hogy meglátogassák Ravka legújabb állítólagos csodájának helyszínét.

Egy héttel ezelőtt Ivec lakói Radimov herceg szalaggal díszített kocsija mögött elindultak, hogy megünnepeljék Szankt Grigorij napját, dobolva és kis hárfákon játszva, amelyek azt a hangszert hivatottak utánózni, amelyet Grigorij készített az erdő vadállatainak megszelídítésére, mártíromsága előtt. De mire az Obolhoz értek, a folyószurdokon átívelő fahíd megadta magát. Mielőtt a herceg és vazallusai az alattuk tomboló vad folyamba

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

zuhanhattak volna, egy másik híd keletkezett alattuk, ami mintha magából a szakadék falaiból és a kanyon fenekének csipkézett szikláiból nőtt volna ki. Legalábbis ez állt a jelentésekben. Zója nem igazán hitt a meséknek, túlzásnak, sőt, tömeges téveszmének tartotta őket – egészen addig, amíg a saját szemével nem látta a hidat.

Amikor befordultak az út kanyarulatába, és Zója kikémlelt a kocsi ablakán, feltárult előtte a híd látképe: magas, karcsú pillérei és hosszú gerendái fehérén csillogtak a holdfényben. Bár már látta korábban is, valamint a cárrel együtt végig is sétált rajta, a látvány ismét megdöbbenetete. Távolról úgy nézett ki, mintha alabástromból lenne megmunkálva. Csak amikor közelebb lépett, vált világossá, hogy a híd egyáltalán nem kőből van.

Nyikolaj megrázta a fejét.

– Mint olyan ember, aki rendszeresen szörnyeteggé változik, tisztában vagyok vele, hogy nem kellene ítélkezni a stabilitását illetően, de biztos, hogy ez biztonságos?

– Egyáltalán nem – ismerte el Zója, és igyekezett figyelmen kívül hagyni a gyomrában lévő csomót. Amikor aznap este átkelt rajta az ikrekkel, Nyikolaj megtalálására koncentrált, így aztán nem aggódott a híd szilárdsága miatt. – De ez az egyetlen út a szurdokon át.

– Talán nem ártott volna elmormolnom néhány imát.

A kerekek hangja megváltozott, ahogy a kocsi a hídra gurult, az út morajlásából egyenletes *puff, puff, puff* lett. A híd, amely oly csodálatos módon a semmiből termett elő, nem kőből, téglából vagy farönkből állt. Fehér gerendái és keresztgerendái csontokból és inakból álltak, támpilléreit vastag rostkötegek kötötték össze. *Puff, puff, puff*. Épp egy gerincen haladtak át.

– Nem tetszik ez a hang – mondta Zója.

– Egyetértek. Egy csodának méltóságteljesebb hangot kellene kiadnia. Harangozhatna, teszem azt, vagy zenghetne a mennyek kórusa.

– Ne nevezd így! – csattant fel Zója.

– Kórusnak?

– Csodának. – Zója már elég hiábavaló imát mondott el fejben, hogy tudja, a szentek sosem válaszolnak. A híd minden bizonnyal egy grisa műve volt, a megjelenésére pedig létezett egy racionális magyarázat, amit meg akart találni.

– Minek neveznél egy csontokból készült hidat, ami éppen időben jelenik meg, hogy megmentsen egy egész várost a haláltól? – kérdezte Nyikolaj.